

КАРАР РЕШЕНИЕ

«03» сентябрь 2018ел

№ 52-1

Татарстан Республикасы Буа муниципаль
районының Карлы авыл жирлеге
муниципаль берэмлеге Уставына үзгәрешләр
һәм өстәмәләр керту турында

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Карлы авыл жирлеге Советының 2015 елның 1 июлендәге 2-69 номерлы каравы белән кабул ителгән яңа редакциясен хупларга (Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Карлы авыл жирлеге Советының 2016 елның 1 июлендәге 15-2 номерлы, 25.09.2017 елдагы 37-2 номерлы каравлары редакциясендә) белән расланган «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Карлы авыл жирлеге» муниципаль берэмлеге Уставын гамәлдәге законнарга туры китерү максатларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Карлы авыл жирлеге муниципаль берэмлеге уставының 86-88 статьясы нигезендә Буа муниципаль районы Карлы авыл жирлеге Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

I. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Карлы авыл жирлеге муниципаль берэмлеге уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә:

1. 5 статьяда:

1 пунктның 9 пунктчасын үзгәртергә һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9) жирлек территориясен төзекләндерү ҡагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контролъдә тоту, әлеге ҡагыйдәләргә туры китереп, жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру;»;

2. 6 статьяда:

11 пунктчаны түбәндәге редакциядә үзгәртергә һәм бәян итәргә:

11) «Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 07 февралендәге 2300-І номерлы Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру»;

3. Устав тексты:

16.1 статьяны түбэндәге редакциядә өстәргә:

«16.1 статья Авыл торак пункты старостасы

1. Жирле үзидарә органнарының һәм авыл торак пунктында яшәүчеләрнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иткәндә жирлектә яисә авылара терриориядә урнашкан авыл торак пунктында үзара хезмәттәшлеген оештыру өчен авыл торак пунктының старостасы билгеләнергә мөмкин.

2. Авыл торак пунктының старостасы аның составына әлеге авыл торак пункты керә торган муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан әлеге авыл торак пункты территориясендә яшәүче һәм актив сайлау хокукуна ия затлар арасыннан авыл торак пунктындагы гражданнар жыены тәкъдиме буенча билгеләнә.

3. Авыл торак пунктының староста дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат булмый, хезмәт мөнәсәбәтләрендә һәм алар белән турыдан-туры бәйле башка мөнәсәбәтләрдә була алмый.

Тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алып, Татарстан Республикасы Законы белән авыл торак пунктындагы староста вазыйфасының башка исеме билгеләнергә мөмкин.

4. Авыл торак пунктының старостосы итеп билгеләнергә тиеш түгел:

1) дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат;

2) суд тарафыннан хокукка сәләтsez яисә хокукка сәләтеле чикләнгән дип танылган зат;

3) хөкем ителүе юкка чыгарылмаган яисә алынмаган зат.

5. Авыл торак пунктының старостасы вәкаләтләре чоры биш ел.

Авыл торак пунктының старостасы вәкаләтләре составына әлеге авыл торак пункты керә торган жирлек Советы карары буенча, авыл торак пункты гражданнары жыены тәкъдиме буенча, шулай ук «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәгэ 131-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 10 өлешенең 1 - 7 пунктларында билгеләнгән очракларда вакытыннан алда туктатыла.

6. Авыл торак пунктының старостасы үзенә йөкләнгән бурычларны хәл итү өчен:

1) авыл торак пунктында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү мәсьәләләре буенча жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халык белән, шул исәптән гражданнар жыеннарында, жыелышларында, конференцияләрендә катнашу юлы белән хезмәттәшлек итә, мондый чарагалар нәтижәләре буенча мөрәҗәгать һәм тәкъдимнәр жиберә;

3) авыл торак пунктында яшәүчеләргә жирле үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча мәгълүмат бирә, шулай ук аларга жирле үзидарә органнарыннан алынган башка мәгълүматны житкерүдә ярдәм итә;

4) жирле үзидарә органнарына гавами тыңлаулар һәм ижтимагый фикер алышулар оештыруды һәм уздыруды, аларның нәтижәләрен авыл торак пунктында халыкка игълан итүдә ярдәм итә;

5) муниципаль берәмлек уставында һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органның норматив хокукый актында Татарстан Республикасы законы нигезендә каралган башка вәкаләтләрне һәм хокукларны гамәлгә ашыра.

7. Эшчәнлек гарантияләре һәм авыл торак пункты старостасы статусының башка мәсьәләләре муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукий акты белән Татарстан Республикасы законы нигезендә билгеләнергә мөмкин.»;

4. 19 статьяда:

яңа редакциядә бәян итәргә:

«19 статья. Халык тыңлаулары, ижтимагый фикер алышулар.

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектлары турында фикер алышу өчен жирлек Советы, жирлек башлыгы катнашында гавами тыңлаулар үткәрелергә мөмкин.

2. Халык тыңлаулары халык, жирлек советы яки жирлек башлыгы инициативасы буенча үткәрелә.

Халык яки жирлек советы инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар жирлек советы тарафыннан, ә жирлек башлыгы инициативасы белән жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

3. Халык тыңлауларына тубәндәгеләр чыгарылырга тиеш:

1) муниципаль берәмлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, муниципаль берәмлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе яисә законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында үзгәрешләр кертү очракларыннан тыш, әлеге уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында үзгәрешләр кертү очракларыннан тыш;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

2.1) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты;

3) жирлекне үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән яисә гражданнар жыеннарында белдерелгән жирлек халкының ризалыгын алу таләп ителә торган «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре.

4. Әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән проектлар һәм мәсьәләләр буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә һәм жирлек халкына гавами тыңлаулар үткәрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукий акт проекты белән алдан танышуны, жирлек халкын гавами тыңлауларда катнашуны, гавами тыңлаулар нәтиҗәләрен бастыруны (халыкка житкерүне), кабул ителгән каарларны дәлилләүне дә кертеп, жирлек халкына алдан хәбәр итүне күздә тотарга тиеш.

5. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлекен яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү турындагы каарлар проектлары, капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнен, үзгәртеп коруның чик параметрларыннан читкә китүгә рәхсәт бирү турындагы каарлар проектлары буенча, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан

файдалануның башка төренә рөхсәт ителгән бер төрен үзгәрту мәсьәләләре буенча, жирдән файдалану һәм төzelеш кагыйдәләренең расланмаган очракта, жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелә, аларны оештыру һәм үткәрү тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.»;

5. 22 статьяда:

тубәндәге редакциядә үзгәртергә һәм бәян итәргә:

«22 статья. Гражданнар жыены

1. Гражданнарның жыены үткәрелергә мөмкин:

1) составына әлеге торак пункт территориясен башка жирлек (муниципаль район) территориясенә кертүгә китерә торган құрсәтелгән торак пункт кергән жирлек (муниципаль район) чикләрен үзгәрту мәсьәләсе буенча торак пунктта;

2) әлеге торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча федераль әһәмияттәге шәһәр, шәһәр округы составына керүче торак пунктта йә муниципаль район чикләрендә авылара территориядә урнашкан торак пунктта;

3) жирле үзидарәне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча авылара территориядә урнашкан торак пунктта халық инициативасын мәсьәләләр буенча күрсәту максатларында;

4) жирлекне бетерү мәсьәләсе буенча авыл жирлеге халкының саны 100 кешедән артмаган авыл халкының тығызлығы тубән булган жирлектә;

5) авыл торак пунктының старостасы кандидатурасын күрсәту мәсьәләсе буенча, шулай ук авыл торак пунктының старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча авыл торак пунктында.

1.1. Авыл торак пунктында гражданнар жыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргендә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар күрсәту максатларында үткәрелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяда каралган гражданнарның жыены анда сайлау хокукына ия торак пунктта яисә жирлектә яшәүчеләрнең яртысыннан құбрәге катнашканда хокуклы. Әгәр аның өчен гражданнар жыенында катнашучыларның яртысыннан артығы тавыш бирсә, гражданнарның мондый жыененең карапы кабул ителгән дип санала.»;

6. 30 статьяда:

7 пунктның 1 пунктчасын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1) эшмәкәрлек эшчәnlеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә, коммерция оешмасы белән идарә итүдә яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләр советы идарәсендә, башка муниципаль берәмлекләр берләшмәләрендә, сәяси партиядә катнашудан тыш), башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төzelеш, гараж кооперативларының, бакчачылық, яшелчәчелек, дача кулланучылар кооперативларының, күчмез милек милек милекчеләр ширкәтләренең гомуми жыелышында (конференциядә) катнашудан тыш) катнашырга., коллегиаль орган эшчәnlегендә Россия Федерациясе Президенты яки Россия Федерациясе Хөкүмәте акты нигезендә түләүсез катнашудан тыш; муниципаль берәмлек исеменнән муниципаль милектә булган акцияләрне (устав капиталында катнашу өлешләре) гамәлгә куючы яисә аның белән идарә итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен

билгеләүче муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль берәмлекне гамәлгә куючы (акционер) булган оешманың идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә бири; федераль законнарда каралган башка очракларда;»;

7. 33 статьяда:

1 пунктны үзгәртергә һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1) муниципаль берәмлек уставын кабул итү һәм аңа үзгәрешләр һәм ёстәмәләр керту, муниципаль хокукий актлар чыгару;»;

5 пунктны түбәндәге редакциядә үзгәртергә һәм бәян итәргә:

«5) «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнендейге 172-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жирлекнән социаль-икътисадый үсеш стратегиясен раслау»;

25 пунктны үзгәртергә һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«25) жирлек территориясен төзекләндерү қагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен тикшереп тору;»;

8. 46 статьяда:

4 пунктны үзгәртергә һәм аны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Татарстан Республикасы югары вазыйфаи затының (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесенең) хокукий акты нигезендә вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган жирлек башлыгы муниципаль берәмлек башлыгы вазыйфасыннан ваз кичү турында йә муниципаль берәмлек башлыгын отставкага чыгару турында муниципаль берәмлекнән вәкиллекле органы каары нигезендә шушы хокукий актка яисә суд тәртибендәге каарга шикаять биргән очракта, муниципаль сайлауларда сайланучы муниципаль берәмлек башлыгын вакытыннан алда сайлаулар суд каары законлы көченә кергәнчे билгеләнеп куела алмый.»;

6 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6. Татарстан Республикасы Президентының (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) вазыйфасыннан читләштерү турындагы хокукий акты нигезендә вакытыннан алда туктатылган жирлек башлыгы йә жирлек башлыгын отставкага жибәрү турында жирлек Советы каары нигезендә әлеге хокукий актка яисә суд тәртибендә каарга шикаять бирсә, муниципаль сайлауларда сайланучы жирлек башлыгын вакытыннан алда сайлау суд каары законлы көченә кергәнчे билгеләнергә мөмкин түгел.»;

9. 49 статьяда:

1 пунктның 2 абзацын үзгәртергә һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«-жирлек бюджетының үтәлешен тәэммин итә, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнендейге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган планнар һәм программаларны үтәүне оештыра;»;

2 пунктның 12 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«-«Кулланучылар хокукларын яклау турында» 07.02.1992 ел, № 2300-І Россия Федерациисе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыра;»;

10. 71 статьяда:

3 пунктта түбәндәге редакциядәге 2 абзацны өстәргә:

«Жирле үзидарә органнары арасында төзелгән муниципаль хокукий актны яисә килешүне рәсми бастырып чыгару аның тулы текстын тиешле муниципаль берәмлектә таратыла торган вакытлы матбуғат басмасында беренче бастырып чыгару булып санала.»;

3 пунктта түбәндәге редакциядәге 3 абзацны өстәргә:

«Муниципаль хокукий актларны һәм килешүләрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен жирле үзидарә органнары шулай ук “Интернет” челтәре басмасыннан файдаланырга хокуклы. Муниципаль хокукий актның тулы тексты рәсми челтәр басмасында басылып чыккан (урнаштырылган) очракта аңа карата басмада күләмле график һәм табличный күшымталар басмада китерелмәскә мөмкин.»;

3.1 пунктын түбәндәге редакциядә өстәргә:

«3.1 Жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган муниципаль хокукий актларны, килешүләрне бастырып чыгару (халыкка житкерү) тәртибе гражданнарың алар белән танышу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш, моңа федераль закон белән таратылуы чикләнгән белешмәләр булган муниципаль хокукий актлар яисә аларның аерым нигезләмәләре керми..»;

8 пунктны түбәндәге редакциядә үзгәртергә һәм бәян итәргә:

«8. Басып чыгарганда (халыкка житкергәндә) муниципаль хокукий акт реквизитлары күрсәтелә.

Муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгару гамәлгә ашырыла:

- хокукий акт текстын жирлекнең жирле үзидарә органнары гамәлгә куйган басма массакүләм мәгълүмат чараларында йә жирлек территориясендә таратыла торган башка басма массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгару юлы белән. Хокукий акт текстын башка басма массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарганда әлеге бастырып чыгаруның рәсми булуы хакында тамга булырга тиеш;

- Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында веб-адрес буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> урнаштыру.

Муниципаль хокукий актларны халыкка житкерү түбәндәге юллар белән гамәлгә ашырыла:

- жирлекнең торак пунктлары территориясендә хокукий акт текстын махсус мәгълүмат стендларында урнаштыру. Күрсәтелгән стендлар һәм аларның урнашу урыннары саны жирлек советы тарафыннан раслана һәм жирлек халкының муниципаль хокукий акты тексты белән каршылыксыз танышу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш;

- хокукий акт текстын Буа муниципаль районның рәсми сайтында веб-адрес буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру: <http://buinsk.tatarstan.ru>.

11. 81 статьяда:

түбәндәге редакциядә үзгәртергә һәм бәян итәргә:

«81 статья. Гражданнарың үзара салым акчалары

1. Гражданнарың үзара салым акчалары дигәндә гражданнарың жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләрне хәл итү өчен башкарыла торган түләүләре анлашыла. Гражданнарың үзара салымы тәртибендә түләүләр күләме, саны жирлек

составына көрүче гражданнарның гомуми санының (жирлек составына көрүче торак пункт) 30 процентыннан артыграк була алмаган һәм алар өчен түләү күләме киметелергә мөмкин булган аерым категорияләреннән тыш, жирлек халкы өчен (жирлек составына көрә торган торак пункт) абсолют зурлыкта тигез дип билгеләнә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән түләүләрне көртү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4 һәм 4.1 пунктларында каралган очракларда гражданнар жыенында хәл ителә.»;

II. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Карлы авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставының Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Карлы авыл жирлеге Советының 2015 елның 1 июлендәгэ 2-69 номерлы карагы белән кабул ителгән яңа редакциясен хупларга (Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Карлы авыл жирлеге Советының 2016 елның 1 июлендәгэ 15-2 номерлы, 25.09.2017 елдагы 37-2 номерлы караглары редакциясендә).

III. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Карлы авыл жирлеге башлыгына әлеге карагны «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәвенә алу турында» 2005 елның 21 июлендәгэ 97-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә ауга тәкъдим итәргә.

IV. Әлеге караг рәсми басылып чыккан көннән законлы көченә көрә һәм Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/>, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында <http://buinsk.tatarstan.ru> адресы буенча урнаштырылырга тиеш.

V. Әлеге карагның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Татарстан Республикасы Буа муниципаль
районының Карлы авыл жирлеге башлыгы

Д.Х. Абдрахманов